

Թէոսեանի որոնք իր հիւանդութեան մի օրերէն համակիր հոգածութիւն մը ցոյց տուին իրեն, ինչպէս նաև բոլոր բարեկամներուն որոնք իրենց այցելութեամբ բաւականապէս խնամարարութեամբ արտաբերեցին զինքը:

ՆՇԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հաճոյքով կ'արձանագրենք նշանախօսութիւնը Տիար Արդիս Գուլումեանի, Ազն. Օր. Ե. Ս. Պ. Պալապանեանի հետ: Տիար Ս. Գուլումեան կարևոր պաշտօնեաներէն է Ազնաւորեան - Արիւսարեան վաճառատան կրէտի մասնաճիւղին, իսկ Օր. Ե. Ս. Պ. Պալապանեան ռուսալու գարգացած օրիորդ մըն է, չընտանաւոր Ամերիկեան վարժարանի, Ժրաջան, միշտ անդամակցած է զանազան ընկերութեանց և վերջերս կազմուած կրիթեան Որոտ-խնամ Միութեան ամենէն գործօն անդամներէն եղած է: Խմբագրութեան իր չնորձաւորութիւնները կը ներկայէ խօսեցեալներուն և երկու կողմէ պարագաներուն այս յարմար խնամութեան ատիւն:

ԺԱՄԱՆԱԽՈՍՈՒՄ ԵՒ ՄԵԿՆՈՒՄ

Երէկ եզրափակեց քաղաքի ժողովը ծանօթ Պարթոն Տիար Արմենակ Յոնտըրեան, ուր մտադիր է ի մօտոյ գեղարուեստական նուագահանդէս մը կազմակերպել:

Տիար Լ. Լազարովիչ որ առևտրական գործերու բերմամբ Իզմիր եկած էր չորս ամսէ մը ի վեր, երէկ մանկեցաւ քաղաքէն զէպի Մանչիսթըր:

ՆՈՐ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ստացանք Վիդիօր Հիւօի «Ինտուն Երեք» թատերականութիւն Առաջին Գուլումեանի: Սոյն հայակապ զուտ գործող որ նախապէս հրատարակուած էր «Ազգ» մէջ, այս անգամ առանձին հատորով մը կը ներկայանայ ընթերցասէր հասարակութեան. ամբողջ գիրքը 530 էջերէ կը բաղկանայ մաքուր և խնամեալ տպագրութեամբ մը:

— Հրատարակուած է «Մարմնամարդ» պատկերազարդ Ամաթիւթի անալիս թիւեր, Տնօրէնութեամբ Շ. Բրիտանի, 32 էջ մեծադիր, մաքուր թղթով Շանթ Խրատարանէն լոյս տեսած: Տարեկան բաժանորդագրութիւն 20 դր., թուրքիոյ և 5 ֆր. Արտասահմանի համար: Հատը 2 դր.:

«ՓԱՐՈՍ»ԻՆ ՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեկամ մը ցոյց տուաւ ինծի «Ժամանակ»ի Փետր. 7 թիւը, որու մէջ Պ. Տիգրան Արիւսարեան եզրափակեալ մամուլին հին մէկ պատմութիւնը ընկելով, «Նուագար և Պօզոս փաշաները թշնամի Մամուլ» հոչակած էր: Զարմանք և ցաւ միանգամայն պատճառեց ինձի այդ յօդուածին ընթերցումը, ուր չարամտութիւնը և անխղճութիւնը իրարու չաղկապուած միմեկին կը ջանային Մեծ Բնտանիքի մը համբաւը որ սակայն պատիւ և փառք մըն է ամբողջ հայութեան:

Այս քանի մը տողերով նպատակ չունի միայնակողական մը հիւսելու Նուագարեան ընտանիքին համար, և ոչ ալ

կուգի յիշեալ յօդուածին նկատմամբ մասերը ի մէջ բերելով հետաքրքրել ընթերցողները թէ եզրափակեալ փափուկ անպիտանութեան հետ կերած, խմած, փխամո ունենալու կամ շաղկապուած է Պ. Արիւսարեան:

Մեղ համար այդ յօդուածին ամենէն չափեկան կէտերն երկուք են: Առաջին, թէ ինչո՞ւ Փառոս թերթը՝ որ չորս 13 տարի առաջ սկսաւ հրատարակուել Գա հիւսիս մէջ, «Համալիր ընդունելութիւն չը գտաւ» եզրափակեալ հայ հասարակութեան, հետեւեալ և կարճ եղաւ կեանքը, և երկրորդ, իրա՞ն է թէ, ինչպէս կը գրէ Պ. Արիւսար, «ամէն անգամ որ կարող հրատարակուի մը կը ձեռնարէ հայերէն թերթը հրատարակելու, Նուագար փաշա կ'ընդդիմանար կամ ճարտար միջոցներով և կամ զրամի հրապարակ, և թէ Պօզոս փաշա, հաւատարիմ իր հօր այս «Լուսամիտ» զրուական, ինքն ալ արդիւններ կ'առնէր համանման ձեռնարկներու դէմ»:

Այս հարցումներէն երկրորդին պատասխանը արդէն «Ժամանակ»ի մի ուրիշ թիւին մէջ կարդացինք: Տ. Մարտիրոսեան, Արդ. պօլսէն, Երկարօրէն կը լուսարարեն այդ թիւին մէջ, Պ. Արիւսարեանի եզրափակեալ մամուլը Նուագարեան ընտանիքին հայ գրականութեան և գրողներուն հանդէպ ցոյց տուած համակրութիւնն ու առատաձեռնութիւնը, սակայն կ'ընդդիմանէ իր գրութիւնը. «Արեւիկ Երից տեղ փնտռելու է Փառոսի խափանման պատճառները»:

Արեւիկ փնտռեց այդ պատճառները: Իմ խոնարհ կարծիքով, զանոնք զլուսնու համար չառ հետեւները երթալու պէտք չկայ: Պ. Արիւսարեան իր յօդուածին մէջ արդէն մեղ կը մատնանէ զայն, առանց լուր գիտութեան, երբ իր իսկ գրչով կը պարզէ Փառոսի չորս բոլորեալ անձերու վարած ճիշդագոյն կեանքը: Արեւիկ, եթէ կը հաճիք հետինք Պ. Արիւսարեանի յօդուածին առանց բառ մը աւելցնելու կամ պակսեցնելու մեր կողմէն, և դառն իրականութիւնը կը պարզուի մեր առջև:

Առաջին սխառակին մէջ, Գահիրէի Ա. տաւ Պատէկային պատմութիւնը ընկէ վերջ կ'աւելցնէ. «Սովորութիւնը բրած է իր անտունները լիպիլ իր խմելու երթալ հոն, որուն բաժան կը քաղաքատեղէր ընդհանրապէս միջոցէն և իրիկունը դարձեալ, և գիւհին ալ չունէս հոն կ'առնէի: (Ան չուշտ ցորեկուան պակասը ամբողջացնելու համար. Մ. Յ.) Յ. Արիւսար, որ տեսած էր այս հակուած, իրեն յատուկ զուարթութեամբ բաւաւ օր մը. — Պ. Առաջին, զարեւրատանը վերնաշարիլ խոց մը կ'առնէր: Արիւսարեանին համար որպէսզի ալ բնաւ դուրս չկլլէ, արդէն ամսականները ոտքը կը բերեն առանց բան մը ընելու»:

Երկրորդ սխառակին մէջ կը կարդանք. «Եզրափակեալ ազատ երկնքին ներքեւ, հրատարակագրութիւն ընելու մարմալ ունեցան Յ. Արիւսար, Երուանդ Օտեան և Լ. թէ և «Երգոտ» Պօզոս փաշայի ազարակը կը գտնուէր և ամսականն առանց իրիկունը կ'ազար չորեկապով, զրաբանը գտնուած մի քանի հարիւր ֆրանքը «տիւղ»ի մսխելու»:

նէր...

Մէկէն կանգ առաւ, ուղղակի Բասթալ Արթիւրին երեսը նայեցաւ և խուլ ձայնով մը, ամբողջ մարմնովը զողալով և իրեն անուրիւր կողմ խօսելու գիւրուելու մը ըսաւ անոր:

— Տեսայ որ գէշ բան մը պիտի ընեն հայրիկիս... Այո՛, հոն՝ վարը՝ փայտէ գործիք մը կը պատրաստեն, մուրճի հարուածներ կ'իջեցնեն... Պիտի սպաննեն զինքը...

— Պիտի սպաննեն, ըսաւ Արթիւր որ իր կարգին՝ պաղ քրտինքով մը ողորուցաւ:

— Այո՛... Դանակ մը կայ... և խոչոր գերաններ կ'առկարմիր: Տեսէ՛ք, տեսէ՛ք...

Երազի կամ արթնութեան մէջ ունեցած տեսակ մը տեսիլքը անշուշտ վերատիւ կ'երևնար տղուն աչքերուն, որով հետեւ միևնոյն սարսափաշար արտայայտութեամբ կը բռնար իր աչքերը և մի-

Անցինք երրորդ սխառակը՝ «Պալապան փառատեղան զրաշար մը վարձեցինք, Առախը, որ օրն ի օրն զինով էր բայց ճարտարապետ և արագ կը շարէր ձեռագիրները»:

Արդ. Արիւսարեանն է որ կը խօսի պերճաբան լիւրջ և իրեն չենք կրնար հաստատել իր զոտի երկրպագութեամբ խմբալ մը պարզ խօսք, որուն վրայ աւելցնէք նաև Յ. Արիւսար, ալ պիտի լինի վաղ օպիտիկէ, որ ի հարկէ Բագոսին կը նախադասէր Առախը, և կ'աւանանք տպար խումը մը Փառոսի մը չորս հաւաքուած՝ որուն վառելանքը ընտանիքէն էր և պարտոյցը հիւսուած ոտիկէն... մաղբիւր. բայց աւաղ որ կարճատեւ ըլլալու սահմանուած էր կեանքը...

Փառոսի պատմութիւնը թիւի չը ձգեւ համար պէտք է աւելցնել որ, թերթին վարչական ղեկը Պ. Յ. Արիւսարին յանձնուած էր, որուն առ և տարի հրատարակին վրայ ցոյց տուած համոթիւնն ու քաջագործութիւններն առանց կարգանցած են եզրափակեալ հայութեան մէջ:

Այսպիսի բաւական է կարծեմ ցոյց տալու համար որ, ասանկ կարող ձեռքբրած մէջ փառոց Փառոս մը, Նուագար փաշայի մը («ճարտար» միջոցներն) իսկ չէին կարող մարելու, եթէ չեզրկուէր «տպարախոյ» հայութիւնը պատմելու համար զայն իրենց ձեռքով մարելու որչափ չը տային անոր երանելի հիմնադիրները: Արեւիկ Պ. Արիւսարեանին հետ կրնանք զգիւր, կեցցէ «զրի մարդոց յաղթանակը»...

(Լ. Արեւ)

ՄՏՐԱԿ

ԻԶՄԻՐԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Անշուշտ հայ հասարակութիւնը և զեղարուեստասէր դասակարգը ամենամեծ գոհունակութեամբ պիտի տեղեկանան Իզմիրի հոյակապ Թատրոնի աւարտումը:

Իզմիրի Թատրոնը այսօր քաղաքս կը պարտի Mr. Charles J. Missir որ մտած է այդ կարեւոր պէտքը որ մեծ պարգև մը պիտի ըլլայ Թատրոնի համար, ներկայացուի որ անոր նման բնաւ չկայ: Թատրոնի երկայնութիւնն է 55 կանգուն և լայնութիւնը 30, ամենալիւրջին կատարելութիւններով օժտուած, կը պարունակէ 40 օթեակներ, որոց մէջ 5 անձ հանգրտութեամբ կրնան բաղմիլ, 125 պատշաճաւոր վայրեր, 400 բարձր, 450 կալըրի, չէնք կը լուսաւորուի երկարաւանութեամբ, 38 ձիւ ուժով մօթէջով մը, որ միանգամայն պիտի ծառայէ ընտանեակ վարագործներու փոփոխութիւններն կատարելու:

Թատրոնը զարդարուած է չգեղօրէն, կահաւորութեան անմասն են, սա ընենք թէ Յունաստանի թագաւորական թատրոնի զարդարանքներն չինողը եղած է նաև Իզմիրի Թատրոնին չինողը:

Շէնքի շինութիւնը սկսած է 1910 Ապրիլ 25ին և կը լրանայ առաջիկայ Ապրիլին. ամբողջ արժած է 30,000 օտ. ոսկի: Թատրոնը իր գոնները պիտի բանայ Ապրիլ 22ին և այժմէն պայմանագրուած է Օր. Մարիքա Գուլումեանի խումբին հետ և զարմանալի զուգարկութեամբ մը

անոյն չարժուածով զէպի տուները կ'երկնցնէր իր բազուկը:

— Նա՛ հայրիկս... հայրիկս ալ կը տեսնեմ կոր... Այո՛, կարծես կը քնանայ կոր... Եւ միւսները՝ հրատարակին վրայ միշտ այն գործը չինելու վրայ են... Տանի, տանի, տանի... Ահ, կը տեսնեմ կոր... կը տեսնեմ կոր... Հայրիկս... հայրիկս... հայրիկս:

— Ժա՛գ, ըսաւ Արթիւր յաղուէն սառ կարած, Ժա՛գ, իմ փոքրիկ Ժա՛գս, ուրիշ անգամ կ'առաջնատ տեսնեմ ես:

— Ես... Ո՛չ... Բայց կը տեսնեմ կոր... կը տեսնեմ կոր...

— Բայց գոնէ պատկերներու վրայ տեսնեմ ես, այ՛պէս չէ՞:

— Երբե՛ք:

— Սակալի է ասիկա, միմիջեց Արթիւր:

Սա եղբայրական տեսարանը կը պարզուէր իր առջև. մանուկ մը որուն իմա ցականութիւնը կը հարկաւորապատկէր

երբ չորս կէս դար առաջ Գամարանի Իզմիրեան թատրոնը կը գտնուէր, վերջին ներկայացումը այդ թատրոնին մէջ, այրելէն առաջ, տուած են Տէր և Տիկին Գոթոբուրգ և այժմ Իզմիրի նորաշէն թատրոնին մէջ յիշատակուած աղջիկն է որ պիտի տայ առաջին ներկայացումը:

Տիար Շ. Միսիրի կը պարտինք ուրեմն այսպիսի թատրոնի մը շինութիւնը որ կատարեալ բարեք մը և պարծանք մը պիտի ըլլայ Իզմիրի համար, և ուր թատրոնի մը պէտքը այնքան կը չեղուէր վերջին տարիները:

Տիար Շ. Միսիր արդէն իր ձեռներէն ցուցնելու ցոյց տուած է հանրութեան ուղտակար կողմ խնդիրներու մէջ, չէ կարելի մոռնալ ստույգի մեծ զործարանը որ ճշմարիտ նախախնամութիւն մը կը աւելնէ ամեն դատարարի համար, որ առանց ստույգ կրնայ ունենալ չնորձա իր գործարանին:

Իզմիրի Թատրոնն ևս կոչուած է գոհացում տալու քաղաքս նման քաղաք մարդ և նրաճաշակ հասարակութեան մը և այս չնորձա զեղարուեստասէր և բաներուն Իզմիրցի մը Mr. Charles J. Missir:

Յ. Մ. ՇԱՀԻՆՕՅ

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

Պահոց օրերու մէջ ենք: Մինչև 40 տարի առաջ ո՛չ որ կը հետաքրքրուէր թէ ինչ կը նշանակէ Պահոց, այլ միայն սահմանուած օրերու մէջ պահելը՝ պարտականութիւն համարուելով կը յարգուէր:

Եւ զարմանալին այն էր, որ եթէ մէկը՝ Դչ, օր, կամ Ուրբաթ օր կաթ կամ մակարիլ ուտէր կամ տեսնուէր, զրաջիք՝ զինքը կը քամահէին, եկեղեցանք՝ կը դատէին, և ամենուտ արժամարանք կը տեղար զեղծանող կեղեկին զլինին:

Ինչո՞ւ. որովհետեւ ընդունուած էր թէ՛ ամեն տեսակ մեղք՝ թերեւ ներսին, բայց պահոց մէջ վեղծանողին մեղքը չպիտի ներուի, կամ թէ՛ պահքը՝ միւս բոլոր մեղքերուն քաւարար զեղծալին է:

Սուտը, ստերը, ստիպելները, կեղծաւորութիւնը, չարահայեցութիւնը, չարութեամբութիւնը, հայոյանքը, զրկանքը և եղբայրատեղեցութիւնը, հաղիւ թէ՛ աչքի, սրտի, խղճի կը զարնէին, և կարծես թէ՛ սոյն այս մուլութիւններէն հողիները չէին վերաւորեր այնքան, որքան կը խառնէին մեղքն երկարութիւն, զոր՝ եթէ մէկն ուտէր, և ուտելը՝ տեսնուէր կամ կուտէր, մեծ և զարչելի դայիակութիւն կ'ըլլար: Եթէ եկեղեցին չուտէր զայն պաշտօնապէս, եկեղեցականը՝ զրաջիք և մարդիկ կը զատապարտէին զայն անպաշտօնապէս: Ինչ մեծ վիճ՝ այն ու այս օրերուն մէջ, Ո՛չ և է այն ժամանակը, ո՛ւր մարդիկ միամտօրէն կը կատարէին աւանդուած և ճանչցուած պարտականութիւնը: Քննադատութեան և տարակոյտներու ժամանակին մէջ կ'ապրէր, ո՛ւր մարդիկ սկսած են ամեն խօսք, և պատուէր մաղել, ծուլ, քննել և կշռել, յետոյ ընդունիլ և կատարել զայն՝ իրեն պարտականութիւն: Բանականութիւնն է, որ չար-

տեսակ մը մագնիսական տագնապով, և որ միտքով որոշապէս կը տեսնէր այն ահաւոր տեսարանը որ կը պատրաստուէր հոն՝ վարը, իր հօր տանջանքը, զլսատուած, կիցութիւն...

Եւ փոքրիկ Ժագ, տակաւին իր անկողինը վրայ կայնած, իր հէք վտիտ սրունքները ջրաձգական քարտուղով մը զողողուն, իր բազուկը միշտ երկարած, աչքերը չմորուն, բերանը չընցած, կը շարունակէր սղարակն ճիւղեր, հեծեանքներ արձակել այնպիսի ցաւազին ճիւղերով որո՞ք իր կիսաբաց շաղկիւն տակէն և ընցող սպիտակ և նիւար կուրծքը կը բարձրացնէին և կ'ընդհատէին իր խօսքերը:

— Պարո՛ն Արթիւր... պարո՛ն Արթիւր... Ո՛չ, հայրիկս չպիտի սպաննեն, այնպէս չէ... Ինչո՞ւ պիտի սպաննեն... Ինչ գէշութիւն ըսաւ հայրիկս: Ո՛չ, ո՛չ... սխալ է... անիկա ո՛չ մէկուն չարիք լրած է, ո՛չ մէկուն վնասած է... Միշտ

«ԴԱՇԻՆԵ» Ի ԹԵՐԹՈՆԸ [87]

ԺԻՒԼ ԳԼԱՐԹԻ

ՓՈՔՐԻԿ ԺԱԳԸ

ԵՐԿՐԱՐԳ ՄԱՍ

Ե.

ՓՈՔՐԻԿ ԺԱԳԸ

Փոքրիկ Ժագի ուղարկածական վիճակը հազիւ կէս ժամ տեւեց, որմէ յետոյ սաստիկ լացով մը սթափեցաւ և իրիկն սկսաւ ապրել:

Այն ատեն Արթիւր ըսաւ անոր.

— Ո՛ր վախճուց քեզի: Ինչ ունիս:

— Ինչ ունիմ, ըսաւ տղան: Ինչ ու-

ԹԵ ԻՆՉ Է ՄԵՐ ԳՈՐԾԸ

ՃԱՄԱՐԱՐՈՒՄԻ ձրապատկեր տեղեկությունները բոլոր շրջանառության ընկերությունները փոխադրություններում և անոնց գիններում և մեկնման թույլատրություններում վրայ:

ՄԱՅՈՒՆՈՒՄԻ ամեն կողմերում համար հայտարարվելու ուղղակի տոմսակներ, ընկերություններ և անոնց գիններում մեջ որոշուած գիններով:

ՃԱՄԱՐԱՐՈՒՄԻ հանգստություններ համար ամեն լաւ քաղաքներում տրամադրելու ընկել:

ՀԱՅԹԱՅԻՆԻՆ՝ աշխարհի ամեն կողմից իրար կամ աշխարհի փոխադրություն ուղղակիներում: Իրարի մեջ կանխադրված երկրակալություններում տոմսակներ:

ԴԱՄԱՐԱՐՈՒՄԻ փոխադրող մեծ ընկերություններ հետ մեր ունեցած մասնաւոր կարգադրությունները համաձայն, զերբ ժամանակներում աշխարհի փոխադրություններում տոմսակներ տալով Ամերիկայի կամ աշխարհի ամեն կողմերում համար:

ԴՐԿԵԼ՝ ամեն տեսակ ապրանք, պակամ, քոյի աշխարհի ամեն կողմերում ապահով, արագ և նպաստաւոր գիններով ու պայմաններով:

ՅԱՆԶԵԼ՝ մեղի վտանգուած ապրանքները կամ իրեղենները, (մաքսային և չորհաւաւային բոլոր ձեւակերպություններն ու ծախսերը ի գործ դնելով) նշանակուած անձին նշանակելու ընկալարանը:

ԸՆԾԱՅԻՆ՝ մեր յաճախորդներում ամեն տեսակ գերություններ, բոլոր զլխաւոր քաղաքներում մեջ մեր ունեցած 1000 է աւելի թղթակիցներում ձեռամբ:

ՄԱՅՈՒՆՈՒՄԻՆ՝ Եւրոպայի և Ամերիկայի հասած ամեն տեսակ ապրանքներում քրանգիքը թէ կղզիները և թէ ներքին գաւառները:

ԴԻՄԱՐԱՐՈՒՄԻՆ՝ ՏԱՄԱՐԱՐՈՒՄԻ քաղաքային բոլորովին միմեկ ուղղակի ընտանիքներում կան կարգադրող փոխադրող ուր որ ըլլայ, որոշելով նախապէս անոնց փոխադրություններում վարձը, ամենամեծ խնամքով յանձնուած համար մինչև որոշուած քաղաքի մաքսատուներ, և ի հարկին, ըստ պայմանադրությունների, նշանակելու իրենց հաստատուելիք քաղաքին ընկալարանը:

ՀԱՆԵԼ ՏԱՄԱՐԱՐՈՒՄԻՆ՝ Իրար հասած ապրանքներ մաքսատուներ զերբամաշխարհի պայմաններով:

ԴԱՆԶԵԼ՝ զրկուելու համար յանձնուած ապրանքներում փոխարժէքը՝ ուղղակուած քաղաքին մեջ աղանքի յանձնուած պահուած և այստեղ վճարել անոնց փոխարժէքը:

Տաւն և վեց տարուած փորձաւորներում ի վիճակի ենք ամեն կերպով գահացնելու մեր ամենին զմաւարանած յաճախորդները և մեզ դիմողները պիտի օգտուին մեր ամեն ձեւերում վրայ ունեցած գործառնություններին:

100—19

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 փետր.— Դարձեալ ընդհարումներ թրքո-հնդկական սահմանագլխին վրայ: Այս անգամ գործուելու ձեւով մեծ նպաստակը ընդարձակուած է: Ասոր մեջ խառնուած են բազմաթիւ կայաններում սահմանադրանքներն ալ:

Սպանիոյ կրքան, բարեբաղդարար, գործին վերջ դնել: Երկու կողմէն ալ մարդկային կորուստ չկայ:

Օսմ. կառավարութիւնը յատուկ մասնախմբի մը պաշտօն տուաւ, որպէս զտեղւոյն վրայ քննութիւն ըսնայ և պատասխանատուութիւնը ճշդէ:

Պ. Աղբաւորութիւնը այս առիթով Բիֆթի փաշայի հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ և երկու կողմէն հաշտութեամբ տրամադրութիւններ ցոյց տուեցան:

ՆՈՅՆ.— Արիւնքին կիսացնել թէ բոլոր Յունաստանի մէջ զրգուածը մեծ է կրեական հարցին պատճառով:

Կրկն թէ Պ. Էնդլիս, անկարող ժողովրդային զրգուածը հանգրտեցնելու, պիտու լինան օժանդակութիւնը ինքրած է, աղաչելով որ փոխին քաղաքականութիւնը և զինքը չի դնել իր ծրարկները: Երազործելու անկարելիութեան մէջ:

ՆՈՅՆ.— Օրուան տեղեկութիւնները կը ներկայացնեն Իտալո-թրքական յարաբերութիւնները բարձր, երկու կառավարութեանց փոխադարձ զինուորներուն հետ տեսնօք:

ՆՈՅՆ.— Կրկն թէ Թրքո-հնդկ սահմանագլխին վրայ նոր զեպքեր չի կրկնուելու համար երկու կողմէն ալ սահմանադրութիւններ ցոյց տուեցան:

Նախապէս պարագայի մը առջև, Ռամպլի բարեկամը, ալ աւելի չիլոված, կը բաղկէր անակնկալ և եղբական բանի մը, այսինքն՝ այն միևնոյն տարակոյտը զոր ինք ունէր՝ երկան կուզար նաև մանկան մը վաճառու ուղղին մէջ, իր ինքնայաւտելի մտածումը: Երբ յատկութիւնները բացատրուած կը զրտնէր անոր տակաւին անգլիս փոքրիկ չորթուններով:

Նամակը, քահանային բերած նամակը, Այն նամակը որ չի բաժնուած համար՝ երգումը բրած էր: Ժողովի որ հոն էր այն, ժողով, իր թէ անոր պահարանը պատուած և կարողացած ըլլար.— ինք որ կարող չէր գիտար.— Ժողով կը գուշակէր նամակին պարունակութիւնը որ՝ ո՛ր գիտէ՝ թերևս Նոյնի անկուած կը բացատրէր, անոր անմեղութիւնը կը հաստատէր:

(Շարունակելի)

ժամ է գործել, անմեղ և միամիտ հետեւողութիւնը՝ տեղի տալու վրայ է:

Դեռ 40 տարի առաջ եկեղեցականի մը Ս. Բեմին ծանուցանելը թէ՝ «չարթուս պահք է, լաւ քրիստոնեայ ըլլալու համար» միտք, ինչի զգուշանալու է» վարդապետն առաջ ապատուէրը՝ անկեղի կը գործադրուէր:

Կը յիշեմ 50 տարի առաջ աղայութեան օրերս, կը յիշեմ այսպիսի պահոց վերաբերութեամբ բարեմիտ ծանուցումներ-քարոզներ, և անո՛ր բոլոր տուններում մէջ, կերակրոց տեսակը կը փոխուէր: Բայց նոյն կը մնար բարոյ և կենցաղի տեսակը, վասն զի՝ այս վերջիններուն վրայ խօսք, խրատ և քարոզ՝ բոս սրբաշնորհ չէր ըլլար:

Փննադատութիւնը՝ այժմիկ կը մտածէ թէ՝ Ի՜նչ կը նշանակէ պահոց և աստաց Ս. և անուորը օր:

Դշ. և Ուրբաթ պահել, եշ. և Շաբ. օր տեսել պէտք է ըսելը՝ հաւատարմ է ըսելու թէ՝ Դշ. և Ուրբ. մի՛ մեղանչէք. եշ. և Շաբ. օրեր կրնաք մեղանչել, այսպիսի պատուէր մը, անքնակա՛ն նկատելէ՛ զատ՝ անբարոյական սղ կը համարի քննադատութիւնը:

Արդ, պահքը՝ ի՜նչպիսի պարտականութեանց սահմանին մէջն է, էական է, երկրորդական է, կամայական է, պէտք է բացատրել:

Օրէ՛նք է, ճանչցնելու է, աւանդութիւն է, պատճառը բացատրելու է: Իսկ եթէ կամաւոր պարտականութիւն է, այդ պայմանը լուսարանելու է:

Բարեկենդան ըրի՛նք, անպարտելի կերտք, պատքածօրէն խմելոյնք, վայելածէն աւելի՛ չվարձաներն ալ ըրի՛նք, քրտակիս պարպկեցնք օդին մէջ, հանգիստէ և կեանքէ զոհեցնի՛ք, այս ամենքը՝ ի պատիւ թէ՛ ի վրէժ «Մեծ Պահոց» ըրի՛նք: Ես չեմ գիտէր:

Փափաքելի է, սպասելի է ձեռնհաս եկեղեցական Ս. Հայրերն, որ չնորձը նեն պահոց նշանակութիւնը պարզաբար նորէն բացատրել, և համոզուած մը գոյացնել, քան զի՛ այս անտալի և անտալ վիճակին մէջ՝ Պահոց խնդիրը՝ անաէքուել որբի մը պէս հրապարակը ձգուած է: Որ վայել չէ:

Ե.Դ.ԻՇԷ՝ ԲՅՅ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՈՋԱԿԱՆՈՐ կախարող և վարպետ ձեռնաձու Տիկին Ռէյն Տէգուանձ, առջի գիշեր Սրբութիւնի մէջ արտաքոյ կարգի ներկայացումներ տուած է ի նպատակ զինուորական Բիւլակին: Աղ ներկայացումը հովանաւորած է քաղաքի կառավարիչ Վանձ. Նազըմ փաշա, և ուր ներկայ և դած են քաղաքական և զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ: Տիկին Տէգուանձի ներկայացումն մէջ ի թիւս այլոց, ամենէն աւելի ուշադրութեամբ է «Փեղողներու պար» և մանաւանդ տմեկուն զարմանքը շարժած է, երբ զինքը լաւ մը կապած կապկպած են իր խորհրդաւոր սենեակին մէջ, հանդիսականներին մարդ հրաւիրուած է իր լաւ մը կապկպութեամբ ըլլալու վիճակը վերահաստատող և

կը տեսնեմ կոր զինքը...

Իր խիստ ու պիւր շարժումները համարող մը կը զրկէր անտեսանելի մէկու մը, Ռամպլիին, զատապարտական օր հոն վարը՝ պատկած կը քննարկ:

—Այո՛, կը տեսնեմ կոր զինքը... Անո՛ր կարծիքայ կոր... Դուրսը եղած աղմուկը իր ակամջին կը զարնէ կոր... Որչա՛ր բազմութիւն կայ... Արդեօք հիւսանց է հայրիկս: Տիտը, շատ տխուր կերպարանք մը ունի... Պարոն Արթէզ... Պարոն Արթէզ... պոռաց յանկարծ աղանձ աւելի կարուկ, հրամայական չեղտով մը:

—Ի՜նչ է... Ի՜նչ կուզես, փա՛յ...

—Պարոն Արթէզ, ո՛ւր է այն նամակը...

—Ո՛ր նամակը, ըսաւ Արթէզ:

—Բանաստիչներ բերած նամակը, այն նամակը որ սեղանի կնիք մը ունի վրան...

Բաւալ Արթէզ սարսուռաց:

ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

«ԴԱՇԽԵՐ»-ի ՆԻՆՎՈՒՄԻ գործակալն է Տիտ Մկրտիչ Դաւիթեան՝ որուն կրնան զինքն ըստանորդադրուել փափաքողք, ինչպէս նաև վճարել իրենց բաժանորդագրութիւնը:

ՆԱՄԱՆԱԿԱՆ ՆԻՆՎՈՒՄԻ Պրիքիլին եւ շրջակայներում մեր գործակալն է Տիտ Մարգիս Դրիգորեան:

ԲՐՈՎԻՏԷՆՍԻ քերթիս գործակալներն են Տիտ Մանակ Եւգենեան եւ Կարապետ Դաւիթեան որոնց կրնան զինքն ըստանորդադրուել հաւաք:

Խորհրդի եւ շրջակայներում քերթիս գործակալն է Տիտ Դաւիթ Պոյաճեան, որուն կրնան զինքն ըստանորդադրուել հաւաք:

—Ուրի՛ք գիտես...

—Ես տեսայ զայն՝ կըր ձեր գրասենեակն գործին մէջ զրկէր: Շատ լաւ տեսայ... և...

—Եւ... կրկնեց Արթէզ՝ երբ տղան յանկարծ կանգ առաւ:

—Ես տակաւին կը տեսնեմ կոր զայն, ըսաւ ժողովի շնորհակալ մը... Կը տեսնեմ կոր զայն, պարոն Արթէզ. բան մը գրուած է անոր մէջ և... այդ բանն է որ կը հաստատէ թէ հայրիկը ո՛չ մէկուն գէշութիւնը բրած չէ՛: Ո՛չ մէկուն, կրկնեց տղան միտադարձ փոքրիկ ձայնը, միշտ զիտ Արթէզ չիտակ կայնած անոր առջև: Իրտը ստուգումով ընդուած, կը նայէր իր զրկելի մտկոյն աչքերուն խորը, իր թէ ուղիղ գիտնալ թէ ո՛րքէ՛, Ի՜նչ գերբնական գորութիւնն մը կուզար ժողովին խօսքը:

Գիտութեան մարդը կը գտնուէր տարածութեան գուշակութեան, մազնիսականութեան և տեսակ մը զարմանալի կըրկ-

նապաստանը ուրիշ նորերով պիտի փոխանակուին:

ՆՈՅՆ.— Թուրք թերթերը կիսացնեն թէ Արթիս քաղաքին շրջակայ զիւղերուն միւս կողմէն տեսակները ցոյց մը բրած են ի նպատակ կրկնելի:

Հետեւալ որոշումը քաղաքական են, անկեղի, կամ մահը...

ՆՈՅՆ.— Օսմ. կառավարութիւնը որոշած է գործային ձանձնա, Փրէզիդէնտ և Ստեփան-Բառանթի քաղաքները:

Սպանիոյ երև փոխաններ որոշած են խորհրդարանի նիստերուն ներկայ չգտնուել մինչև որ Իտալի Քէմալ պէյի գահացում չտրուի:

ՆՈՅՆ.— Կառավարութիւնը որոշած է որ պատերազմական առանձին Պոլսոյ մէջ պիտի շարունակուի խտտութեամբ գործադրուիլ, տակաւին մէկ տարի ալ:

ՆՈՅՆ.— Հաստատուած կարծիքը շատ զրգուած է այն լուրին վրայ թէ ընդհարումներ տեղի ունեցած են Թրքո-հնդկական սահմանագլխին զանազան կայաններում միջև:

Կրկն թէ Նէզորոյն ընդհարումն մէջ 3 թուրք զինուոր սպանուած է:

ՆՈՅՆ.— Թուրքիոյ և Իտալիոյ միջև յարաբերութեանց բարեփոխում մը կենդանւորուիւ:

Օսմ. կառավարութիւնը խաղաղութեան իրաւունք կաւտայ Արեւելեան Տրիպոլի մէջ հոգիւ ձեռք բերելու:

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԼՈՒՎԻՐԸ

ՅՐԱՆԿԱՆ ԹԱՂ

Մեր յարգելի յաճախորդներուն եւ ընդհանուր հասարակութեան կ'աղագրաւենք թէ՛ եղանակիս մեր մեծ ՌԱՊԷՆ մօտ օրին ճեղի պիտի ունենայ:

ԳՈՂՓՈՒԹԵԱՆ և ԿԻՒՐԻՆԻՆԻՆ

ՏՕՔ. Տ. ԷՆՈՒԼՃԵԱՆ

ԱՊՐԱՔՈՅԺ

Պատիւ ունի ծանուցանել Իգլիսի արգոյ հասարակութեան թէ Թրանկիս քաղաքի, Բաւալիս վերի յարկը դաւանանքով մը հաստատուած է և սակեմ օր կընդունի հիւանդներ առաւօտեան ժամը 9-12 և կիսօրին ետ ժամը 3-5:

Վիսիւս աղիւսները քիւրաքար կը դաւանակ աւեմ օր կիսօրին ետ:

75—34

«ԴԱՇԽԵՐ» կը ծախուի Թրանկիս Թաղ Պոն Մարէի զինաց ԳՈՍԹԻ Ժապարանի մօտ: Դաւալիսն զրայ Բրէժիլ բաւած ՎԱՍԻԼ, ծխալաւանքի մօտ:

ԵՐԱՆԿԱՆ ԹԱՂ և ԿԻՒՐԻՆԻՆ

75—43